

Чому так довго не відбувається Україна?

В останній час, в українських ЗМІ можна зустріти роздуми про 25-річну історію України, особливо, у світлі сьогоденного, політичного, соціально-економічного та інших станів країни.

Це ж стосується й матеріалу "Пять выводов, почему Украина оказалась в упадке", авторства Георгія Почепцова (для "Хвилі", <http://hvylya.net/analytics/politics/pyat-vyivodov-rochemu-ukraina-okazalas-v-upadke.html>). Натомість, розділяючи основні переживання автора про сучасну Україну, не можна не звернути увагу, наприклад, на дещо зміщені акценти, щодо винуватих чи, банальне: "що робити". Однак, погодитись, що у всьому винна тільки держава - було б дуже просто й навіть - наївно...

Натомість, якщо держава - це не суспільний договір, тоді це - Україна. Остання, як відомо родом із СРСР, а той з розвалин Російської Імперії, але без принципів й сентиментів, бо "епосі" було достатньо: честі й совісті. Звідси й плутанина у вищевказаній статті, яка претендує на "аналітичні" висновки.

Попунктно, ж варто сказати таке:

1. Позитивно, що з політичної арени України "пішли": КІРС, ЗаЕДУ, СДПУ(о), ПСПУ, СПУ, КПУ та інші маргінальні політсили минулого! Натомість, добре й те, що чисто націоналістичні ідеї (наприклад, Народний Рух України чи ВО "Свобода"), як і "партії сили" чи "війни" (наприклад - "Правий сектор"), в Україні - не в моді. Тут ми, на щастя - ближче до Європи.

Погано ж те, що НЕ ПРИЙШЛИ (довго "йдуть" чи - "не пускають") - ті, хто однозначно буде визначати вектор майбутнього країни...

Звідси, висновок такий: Держава без суспільної складової, в т.ч. й без тих, що "в дорозі", не повинна й не зможе, як показує 25 річний досвід - вибудувати власну національну, культурну, наукову, освітню та інші моделі. Причини? Банально - нема попиту на такі. Й останнє, що важливо: ніяка сучасна країна (крім Росії, яка як відомо - "встає з колін") - не "піднімає" власне населення. Навпаки, це останнє - розвиває власну державу, постійно даючи суспільний запит політикам та чиновникам - на такий розвиток!

2. Індустріалізація України - вимога СРСР на шляху від "сохи" до "ядерної бомби". "Розквіт" Української РСР - доба індустріального відставання від цивілізації. Зі "смертю" СРСР, машинобудівна та більшість інших галузей України - були приречені. Ніякі олігархи, які приватизували/придбали "індустріальне майно", природно - не бажали його краху. Навпаки - хотіли багатіти, дякуючи придбаному. Однак, його величність - український споживач не захотів купувати, наприклад: "стінка" Ужгородського фанерно-меблевого комбінату чи львівський телевізор "Електрон", надаючи перевагу італійським меблям та Soni...

Звідси висновок: Україна/УРСР/Україна, яка на сотні років була "викинута" з міжнародної кооперації та за відсутності конкуренції, ні в 1991 році, ні сьогодні - не могла й не може... випустити, ВЛАСНІ: мобільний телефон, комп'ютер, чи щось варте уваги решти світу (просто, олігархи України про це зрозуміли першими)!

3. Позитивно, що бодай у 3-му "висновку" бачимо розуміння: у державі - треба домовлятися. Логічно, що першими це зрозуміли, знову ж таки люди справи, які в лихі часи, стали - олігархами! А от науковці та академіки, як й більшість освітніх інституцій - цього не зрозуміли й прагнули, як в зірковий період СРСР - отримувати свою "пайку", як належне, тобто "за так".

Натомість, олігархи, швидко зрозуміли, що домовлятися з усім суспільством, яке залюбки продовжувало експлуатувати пост-СРСР потужності й не поспішало ставати по інший бік бізнес-прилавку (варто згадати, як стидались, навіть ходити на Авангард-базар в Ужгороді, більшість краян, а не те, що торгувати!) - було складно й накладно. Зате вигідними були обрудки з чиновниками, заробляння з якими - було достатньо й на корумпування політиків й на власні ЗМІ. Синергія ж останніх й вела до олігархату в Україні...

Висновок. СРСР - ніколи не проводив реформ, крім "перестройки", яка почалась у квітні 1985 року й відомо чим закінчилась! УРСР, як складова першого - не могла не розділити його долі. Тим паче, що на світовий ринок, практично одномоментно, з одним і тим же товаром (метал, хімія, ліс, зброя тощо), з 1991 року - вийшла ціла низка країн СНД, тепер уже в якості конкурентів... між собою (навіть по кількості олігархів)!

4. Сучасній владі, логічно - не потрібні проекти, які потребують капітального/значного фінансування, включаючи й українську науку, яка нічим, особливим похизуватись не може (що не

дивує, при такому рівні плагіату, пустих "наукових" досліджень та корумпованих захистів). А логічно, тому - що фаховий рівень чиновників та бізнесменів України не дозволяє, не тільки організувати нові виробництва (наприклад, в Закарпатті створюються сучасні виробництва тільки... іноземними інвесторами, здебільшого за толінговою схемою!), але й на рівні сучасних вимог - керувати існуючими виробництвами (що підтверджують іноземці-варяги в Уряді та на держпідприємствах України)!

Інновації ж, на неіснуючі виробництва, при біді - вигідніше купити. Натомість, утримувати пост-совкові виробництва, через природне завершення радянського та пострадянського циклу розвитку - накладно й не вигідно. Приклад, практично "мертвої" промислової зони Ужгорода, цьому - підтвердження!

Висновок. Без світової кооперації та визначення місця України у такій (без пафосного: "сильна радянська школи" чи "потужна промисловість" тощо), а також - без розуміння організації та роботи сучасної економічної моделі держави, українці так і залишаться з думкою, що власних дочок неодмінно треба видавати заміж за олігархів, а синів - прилаштовувати у нардепи чи міністри, що машина це тільки - джип, хатинка має претендувати на замок, а реформи - то десь там, у Києві...

5. Саме населення країни - прагне диктата держави. Підтвердження цьому - постійні звернення "до царя": від місцевих чиновників до громадян України. Тобто "концентрація зусиль", яка має місце, як правило йде у... свисток, який має почути влада у Києві (до грудня 1991 - влада у Москві).

На місцях - ще простіше: працює не його величність Закон, а банальний, ще радянський - прийом громадян. Тому, рішення приймає не громадянин чи громада а... демократично обраний/призначений, місцевий чиновник (голова: Ради, РДА, ОДА тощо). З чиновниками ж, які щось дозволяють/видають/виділяють/забороняють, населення ось уже четверть сторіччя - "домовляється" за допомогою... неправомірної винагороди!

Висновок. Не варто вірити, що на концерт "Океан Ельзи" Вакарчука йде населення а виходить - нація. Натомість, якщо до лютого 2014 року, Україну - об'єднував... футбол, то сьогодні це не робить, навіть агресія Росії. Тобто, ідеї Революції Гідності - прийняли, далеко не всі громадяни України: ні в ході виборів/голосування, ні в ході кількох хвиль демобілізації, ні при сплаті податків, ні при захисті наукового ступеня тощо. То звідки з'явиться залежність держави від громадян, яке так і залишається... населенням?

Підготував Ю.Ключівський, керівник IASEED
Ужгород, 22.10.2016

Трохи про нас.

В 2002 році, в Празі (Чеська Республіка) почала діяти Українсько-чеська інформаційно-аналітична служба (UCIAS), яку було засновано системою приватних підприємств. У 2006 році, з метою розширення своєї діяльності: на країни Євросоюзу та на країни СНД, UCIAS було реорганізовано в - Інформаційно-аналітичну службу «Європейсько-східний діалог» (IASEED). За вказаний період, нашими спеціалістами здійснено ряд інвестиційних проєктів, організовано цілий ряд заходів, з метою поглиблення українсько-чеських та українсько-європейських ділових, освітньо-культурних та гуманітарних взаємин.

Так, за нашого сприяння, на Західну Україну (з Чеської Республіки) переміщено цілий ряд виробництв. Зокрема це: фірма «Форинер-Україна» (м. Свалява), ТОВ «Амід» (Іршавський район), засноване фірмою Fibrobex Ltd., ТОВ «Гутекс» (Ужгород), засноване фірмою Texat Ltd., ТОВ «Нет Он Лайн» (Net On Line Ltd.), яка зареєстроване в Свалявському районі Закарпатської області.

Наша служба виступила організатором участі українських відвідувачів та учасників у ряді визначних чеських сільськогосподарських виставках: «Земля годувальниця» (2003 та 2005 роки), «Фестиваль пива» (2005 рік), Salima (2006 рік), Wood-Tec (2007 рік). У 2006 році ми виграли тендер по організації участі України в XXXIII Агросалоні «Земля годувальниця» та виступили організатором участі Міністерства аграрної політики України в роботі цієї виставки, в якості її учасника...

В травні 2015 року IASEED виступила співорганізатором національної експозиції «Український дім», яка організувала українських видавців та авторів у роботі 21-ї Міжнародної книжкової виставки та літературного фестивалю - Book World Prague («Світ книги Прага»).

В січні 2016 року IASEED виступила співорганізатором національної експозиції «Україна туристична», яка організувала українських учасників у роботі 26-ї Міжнародної виставки туристичного руху GO та 25-ї Міжнародної виставки туристичних можливостей в регіонах REGIONTOUR, які відбулись у м. Брно (Чеська Республіка).

Крім того, ми маємо досвід знаходження в Чеській Республіці міст, які бажають співробітничати з містами з України. Так, нами знайдено чеські міста-побратими для українських міст: Ужгород та Свалява. До нас постійно звертаються європейські партнери та потенційні інвестори з проханнями надати інформацію про Україну та інші країни СНД, для отримання ділових консультацій, посприяти в бізнесових питаннях тощо.